



SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Belønningsordningen – muligheter og utfordringer

Thor K. Haatveit

Bystrategi Grenland – Konferanse 24. nov. 2008 – Skien

Belønningsordningen

Formål

"... å stimulere til bedre fremkommelighet, miljø og helse i storbyområdene, ved å dempe veksten i behovet for motorisert transport og øke antallet kollektivreiser på bekostning av reiser med privatbil..."



Belønningsordningen

Bakgrunn og status

- Statlig virkemiddel fra 2004
- Byområder - fra 5 til 9
- Framtidens byer - alle 13 er inkludert
- Klimameldingen - Tydeligere sammenheng mellom mål og virkemidler, mulighet for avtale mellom SD og søker (nye retningslinjer f.o.m. 2009), den økonomiske rammen er foreslått fordoblet
- St.prp.nr.1 (2008-2009): 323,4 mill.kr
- Invitasjon for 2009 sendt til deltagende fylkeskommuner og Oslo kommune

Belønningsordningen

Retningslinjer

- **Hvem kan søke?** Ansvarlig myndighet for den lokale kollektivtransporten, i samarbeid med lokale myndigheter og virksomheter
- **For hvor lenge gjelder søknaden?** Det kan søkes om ettårig eller flerårig tildeling
- **Hva med prosess?** Søknad sendes Samferdselsdepartementet. Ved ettårig tildeling avgjøres søknaden i departementet. Ved flerårig tildeling forutsettes dialog og avtale med departementet, hvoretter den årlige oppfølgingen finner sted ved Statens vegvesen.



Grunnlag for tildeling (1)

- **Felles for Ett- og flerårig tildeling**
 1. Dokumenterte resultater og/eller vilje til å gjennomføre tiltak
 2. Økte markedsandeler for kollektivtrafikken
 3. Redusert biltrafikk
- **Krav til Ettårig tildeling**
 1. Det skilles mellom tidligere mottakere og nye mottakere
 2. Tidligere mottakere: må dokumentere at utviklingen av kollektivtrafikken og biltrafikken oppfyller vurderingskriteriene
 3. Nye mottakere: forutsetter politiske vedtak om gjennomføring av tiltak som vil gi økt kollektivtrafikk og redusert biltrafikk.

Grunnlag for tildeling (2)

- **Krav til Flerårig tildeling**

1. Politiske vedtak om å iverksette eller skjerpe restriktive tiltak rettet mot bilbruk
2. Dokumentere forpliktende vedtak, eller initiativ til slike vedtak, knyttet til framtidig arealbruk og konsekvenser for transportutviklingen
3. Samsvar med søknad og mål og handlingsprogrammet for byens deltakelse i Framtidens byer og samsvar med eventuelle vedtatte bypakker
4. Fleksibilitet i forhold til resultatet av pågående planprosesser (Konseptvalgutredning/KVU + Ekstern kvalitetssikring i tidlig planleggingsfase/KS1 + evt. andre)
5. Byer uten KVU/KS1: Framlegge helhetlige analyser av tiltakspakker i samarbeid med SVV

KVU og KS1 - hva betyr det?

- KVU/KS1 er statlige instrumenter for å sikre gode beslutninger knyttet til store investeringsprosjekter og bypakker.
- Bruk av KVU/KS1 på bypakker er fortsatt i støpeskjeen, men i ferd med å finne sin form.
- Potensiell konflikt mellom lokalt og sentralt plansystem – men også en anledning til å finne gode, helhetlige løsninger mellom kommune, fylkeskommune og staten og de underliggende virksomhetene



Eksempler på regulering av vegtrafikken

- Bedre tilrettelegging for gang- og sykkel, mindre veikapasitet for biltrafikken
- Tilrettelegging av innfartsparkering og mindre parkering i sentrum
- Omlegging av kjørefelt og kantsteinparkering fra bil til kollektivtrafikk
- Økte parkeringsgebyrer
- Veiprising / bompenger for mer kollektivtransport
- Offensiv areal- og transportplanlegging for mindre behov for bil



Eksempler på kollektivtiltak (1) – bedre linjenettstruktur

- Effektiv **linjenettstruktur** – raskt å reise fra A til B
- **Optimal bruk** av transportslagene - utnytte fordelene ved buss og bane
- God **fremkommelighet** og høy pålitelighet – mindre plunder og heft ved å reise kollektivt
- **Byfornyelse** gjennom kollektivtiltak (*"liveable cities"*)



Eksempler på kollektivtiltak (2) – gode knutepunkter

- God **lokalisering** av knutepunkter – flere **reiserelasjoner** og bedre tilbud til de reisende
- Enkel og **bequem omstigning** mellom transportmidler – tilrettelegging av infrastruktur og **korrespondanse** mellom vogner
- God **tilgjengelighet** til knutepunktene: sykkel- og innfartsparkering
- Bedre **service** til de reisende - billettsalg, informasjon, kiosk, daglig- varer, post- og banktjenester
- **Finansiering** gjennom eiendomssalg

